

SUOMALAISEN TYÖN OHJELMA

Hyväksytty Keskustan puoluehallituksen työvaliokunnan kokouksessa 22.2.2007

Suomessa pyörät ovat pyörineet viime vuosina hyvin. Koulutukseen, tutkimukseen ja teknologiaan on panostettu. Yrittäjyyden tietä on tasoitettu tehokkaammin kuin koskaan ennen. Yrityksiä onkin syntynyt paljon ja työpaikat ovat lisääntyneet rohkeimpien tavoitteiden mukaisesti. Osassa maata ja eräillä toimialoilla kärsitään jo työvoimapulasta. Samaan aikaan työttömyys varjostaa edelleen aivan liian monen suomalaisen elämää.

Hyvä talouskehitys ei jatku itsestään. Globaali kilpailu siirtää yrityksiä ja työpaikkoja maailmalla sinne, missä tuotanto on edullisempaa. Tästä on saatu muistutuksia lähes viikoittain. Valmistavan tuotannon lisäksi yhä vaativampi työ, jopa tutkimus- ja kehitystyö sekä yhä useammat toimialat hakeutuvat halvemmän työvoiman ja nopeasti nousevan osaamistason maihin.

Maailmanlaajuinen yritysten ja työpaikkojen uusjako on kasvava haaste Suomen menestykselle. Maamme tähänastista suoriutumista on kiiteltä maailman eri puolilla. Mutta menestys pitää lunastaa aina uudestaan. Se on lunastettava kasvavilla panostuksilla sinne, missä vahvuutemme ovat.

Talouden rakennemuutos ja väestön ikääntyminen on otettava huomioon talous- ja työllisyyspolitiikassa. Talouspolitiikalla on luotava edellytyksiä tuottavuuden kasvulle ja pitkän aikavälin talouskasvulle. Työllistävää, kestäväää kasvua on vauhditettava kansallisilla toimilla, kuten tällä vaalikaudella on tehty. Meidän on panostettava uuden luomisen edellytyksiin: koulutukseen ja osaamiseen. Tarvitsemme myös liikenne- ja tietoliikenneverkon, joka saattaa maailman ja sen markkinat helposti saavutettaviksi laajan maamme eri osista.

Suomi tarvitsee ohjelmaa, jolla vauhditetaan työpaikkojen luomista uusille aloille.

Rakennemuutospaikkakuntien tukemisen ja muutosturvan lisäksi tarvitaan uusia toimenpiteitä rakennemuutokseen vastaamiseksi.

Työttömyyttä on alennettava

Työllisyysasteen nostaminen ja työttömyyden alentaminen ovat keskeisiä edellytyksiä sille, että hyvinvointiyhteiskunnan palvelut säilyvät väestön ikääntyessä. Seuraavan vaalikauden aikana työllisyysaste pitää nostaa reippaasti yli 70 prosentin. Työttömyyden jämähtäminen nykyiselle runsaan seitsemän prosentin tasolle on estettävä. Keskustan tavoitteena on täystyöllisyys. Lisäksi meidän on pidennettävä työuria sekä alku- että loppupäästä.

Esitimme Keskustan vaalitarjoituksissa ne talous- ja työllisyyspolitiikan keinot, joiden avulla parannamme työllisyyttä. Keskustan tavoitteena on edistää sekä yritysten hakeutumista työvoiman luo että työvoiman hakeutumista yritysten luo. Tavoite saavutetaan tehokkaalla aluepolitiikalla sekä parantamalla työvoiman ammatillista ja alueellista liikkuvuutta. Meidän on lisättävä työn kannustavuutta sovittamalla verotus ja sosiaaliturva paremmin yhteen. Meidän on kehitettävä työelämäalustoista koulutusta, jotta työntekijöiden ammattitaito ja osaaminen pidetään työelämän vaatimusten mukaisena.

Työn verotuksen keventämisellä voidaan edelleen parantaa työllisyyttä, jos se yhdistetään mallisiin tuloratkaisuihin. Tämän lisäksi tarvitaan verotuksen täsmätoimia kuten matalapalkkatuen ulottamista nuoriin työntekijöihin.

Pienet ja keskisuuret yritykset ovat olleet viime vuosina avainasemassa uusien työpaikkojen luomisessa. Kilpailukykyisen toimintaympäristön luominen suomalaisille yrittäjille ja yrityksille hyödyttää koko yhteiskuntaa. Yritysten kasvu ja kansainvälistyminen luovat työpaikkoja ja verotuloja, joita tarvitaan hyvinvointimme rahoittamiseksi. Meidän on jatkettava tämän hallituksen yrittäjyysmyönteistä politiikkaa. Tämän lisäksi on vahvistettava kotimaista omistajuutta.

Meidän on edelleen kannustettava yrittäjyyteen kohtuullistamalla yritystoiminnan aloittamiseen liittyviä riskejä ja luotava edellytykset yritysten kasvulle. Yritys- ja pääomatuloverotus on pidettävä kansainvälisesti kilpailukykyisinä.

Keskustan tavoitteena on tukea perheyriystoiminnan jatkuvuutta muun muassa huojentamalla perintö- ja lahjaverotusta sukupolvenvaihdosten yhteydessä. Tavoitteena on poistaa perintö- ja lahjaverotus sukupolvenvaihdoksilta.

Uutta työtä Suomeen

Näiden toimien lisäksi tarvitsemme suomalaisen työn ohjelman, jolla maahan luodaan uutta työtä täältä poissiirtyvien työpaikkojen tilalle. Tulevalla vaalikaudella tarvitaan merkittäviä lisäpanostuksia koko innovaatioketjuun, koulutukseen, tutkimukseen ja kehittämistyöhön, kasvua vauhdittavaan riski- ja lainarahoitukseen, kasvuyrittäjyyteen, kansainvälistymiseen, uusien yritysten perustamisen helpottamiseen ja elinkeinoelämän tarpeita tukevan infrastruktuurin parantamiseen.

Taloukasvu ja työllisyys varmistetaan aktiivisella uudistuspolitiikalla. Vain nopea taloukasvu luo liikkumavaraa, jolla voimme rahoittaa tuloeroja tasoittavat tulonsiirrot ja palveluiden kehittämisen.

Keskusta arvioi, että ensi vaalikaudella valtion menoja voidaan lisätä yhteensä noin 1,5 miljardia euroa. Tämän lisäksi ensi vaalikauden aikana voidaan tehdä tämän ohjelman mukaisia kertaluonteisia panostuksia menokehysten ulkopuolella. Osa tämän ohjelman panostuksista on luonteeltaan pysyviä menoja, jotka sisältyvät em. menoarvioon. Myös pysyvien menojen rahoitus kohdistetaan sellaisiin investointiluonteisiin toimintoihin, jotka vauhdittavat merkittävästi kasvua, ja joihin valtion panostuksen myötä saadaan myös muuta rahoitusta.

Yhteenveto

Suomalaisen työn ohjelman tavoitteena on löytää lisäresurssit talouden modernisoimiseen, tuottavuuden parantamiseen ja yrittäjyyden vahvistamiseen. Taustalla on oletus valtion normaalista budjettirahoituksesta, sen mitasta ja kohdentumisesta kehysmenettelyn mukaisesti. Ohjelman vaatima lisärahoitus on tarkoitus varmistaa kohdentamalla uudelleen valtion omia sijoituspanostuksia.

Valtion yritysomaisuuden arvo oli vuoden 2006 lopussa 25,4 miljardia euroa. Kuluva vaalikauden alussa se oli 11 miljardia euroa. Valtion oikea-aikainen osakkuuksien myynti on osaltaan nostanut kyseisten yritysten arvoa. Päätyvällä vaalikaudella myyntitulojen, 4,9 miljardia, ylivoimainen valtaosa, yli 90 %, on käytetty valtion velan lyhennyksiin.

Keskustan tavoitteena on, että tulevalla vaalikaudella valtionyhtiöiden myyntituloja kohdennetaan osaamisen, innovatiivisuuden ja yrittäjyyden tarpeisiin sekä käytetään elinkeinoelämän kannalta välttämättömiin innovaatiohankkeisiin.

Kertaluonteisten menojen lisärahoitus kohdistetaan siten, että se olisi ensimmäisenä vuotena 130 miljoonaa euroa ja viimeisenä vuonna 145 miljoonaa euroa ja koko vaalikaudelle yhteensä noin 515 miljoonaa euroa. Pysyvien menojen määrä olisi vuonna 2011 56 miljoonaa euroa enemmän nykyiseen tasoon nähden.

Tämän lisäksi voidaan valtion varallisuutta sijoittaa säätiömallin pohjalta toimivan huippuyliopiston luomiseen, jos se selvityksen perusteella todetaan toimivaksi ratkaisuksi. Siirron tekeminen edellyttää, että myös elinkeinoelämä osallistuu sen pääomittamiseen.

Valtion yritysvarallisuuden myyntituloja ei tule kohdentaa kulutukseen, vaan tuottaviin tarkoituksiin. Väestön ikääntymisen asettamiin haasteisiin voidaan vastata vain talouden ja tuottavuuden kasvun olosuhteissa. Tästä syystä varallisuuden uudelleen suuntaaminen kasvua tukeviin kohteisiin on tärkeää

Perus- ja ammatillinen koulutus

Peruskoulutuksen resurssit on turvattava. Olennaista on, että korkeatasoista peruskouluamme kehitetään siten, että se antaa jokaiselle nuorelle valmiudet jatko-opintoja ja elämää varten.

Erityistä huomiota on kiinnitettävä ns. koulupudokkaiisiin, jotka ovat vaarassa jäädä ilman koulutusta, ja sitä kautta vaarassa syrjäytyä työmarkkinoilta. Heille tulee tarjota esimerkiksi ammatillista lyhytkestoisempaa ja räätälöityä koulutusta.

Näille nuorille on myös järjestettävä oppisopimuskoulutusta tai työpajatoimintaa, jotta he saisivat ammatin.

Ammatillinen koulutus ja ammatillinen aikuiskoulutus on uudistettava nykyajan ja tulevaisuuden työelämän tarpeita ja mahdollisuuksia vastaavaksi. Tarvitaan laadullinen askel parempaan. Oppisopimuskoulutusta ja aikuisille tarjottua työelämän kanssa toteutettavaa ammatillista koulutusta tulee lisätä. Tarvitaan koulutusinstituutioiden ja elinkeinoelämän laajempi yhteisvastuu peruskoulu-
tetun henkilöstön kouluttamisesta läpi elämän. Yrittäjyyden edistämiseksi yrittäjyyskasvatusta on modernisoitava ja erityisesti akateemisen koulutuksen saaneita on kannustettava yrittäjyyteen.

Rahoitustarve:

- vuonna 2008 10 miljoonaa euroa ja vuonna 2011 20 miljoonaa enemmän kehystasoon nähden

Ammattikorkeakoulujen laatua parannettava

Ammattikorkeakoulutuksen ydin tulee jatkossakin olla korkean ammattiosaamisen antamisessa. Tutkimuksen piirissä ammattikorkeakoulun on keskityttävä entistä enemmän soveltavaan ja kehittämismuutoksia kohentavaan tehtävään. Tästä johtuen lisärahoitustarve kohdistuu ammattikorkeakoulujen koulutuksen laadun parantamiseen ja innovaatiotoimintaan.

Rahoitustarve:

- vuonna 2008 10 milj. euroa ja vuonna 2011 20 milj. euroa enemmän kehystasoon nähden.

Huippuosaamista yliopistoihin

Kansainvälisissä vertailuissa yliopistomme ja korkeakoulumme yltävät keskikastiin. Kiristynvä kilpailu osaavasta työvoimasta edellyttää ylimmän opetuksen tason nostamista. Opetuksemme ja tutkimuksemme on nostettava kansainväliselle huipulle.

Valtion on yhteistyössä yksityisen rahoituksen kanssa varmistettava korkeimman koulutuksen laadun tuntuva parantaminen. Suomeen tarvitaan innovaatioyliopisto, yksin tai verkostomaisesti toimiva, jolle turvataan riittävät resurssit ja joka palvelee vahvasti maamme kansainvälistä kilpailukykyä. Innovaatioyliopiston voi kuvata ruokkivan talouden moottoria, jonka tehokas käyminen on hyvinvointiyhteiskunnan rahoituksen ensisijainen edellytys. Innovaatioyliopiston lisäksi on resurssein varmistettava, että kaikilla yliopistoilla on vahvuusalueita, jotka yltävät kansainväliselle tasolle.

Julkisen rahoituksen lisäämismahdollisuudet ovat haasteisiin suhteutettuna rajalliset. Siksi myös yritykset on saatava mukaan niiden tarvitseman korkeatasoisen työvoiman kouluttamiseen. Valtion lisäpanostus on tarkoituksenmukaisinta tehdä pääosin kertaluonteisena pääomittamisena.

Keskusta suhtautuu periaatteessa myönteisesti maailmanluokan huippuyliopiston luomiseen säätiömallin pohjalta. Säätiön peruspääoman sijoittamiseen osallistuisivat sekä valtio että elinkeinoelämä. Valtion omaisuuden käyttö olisi perusteltua tämän tyyppiseen tarkoitukseen. Uudistuksen yksityiskohtia on kuitenkin vielä selvitettävä ennen päätöksentekoa. Mikäli malli osoittautuu lupaavaksi, sitä voidaan soveltaa myös laajemmin suomalaisiin yliopistoihin.

Kertaluonteinen rahoitustarve ja muut toimenpiteet:

- yliopistojen rahoitusta lisätään vuosittain 20 miljoonaa euroa
- Tutkimuksen ja koulutukseen suunnattavien lahjoitusten verovähennysoikeutta tulee laajentaa tuntuvasti.
- Yliopistojen autonomiaa ja rahoitusmahdollisuuksia on lisättävä.

Tutkimus- ja kehitystyöhön lisäpanostuksia

Tutkimuksissa on todettu, että T&K -panostusten merkitys taloudelliselle kasvulle on selvästi positiivinen. Sijoitukset siis maksavat itsensä takaisin korkojen kanssa. Nykyisen hallituksen menokehyksen mukaan julkista T&K -rahoitusta lisätään vuosittain 5 % vauhtia. Tämän lisäksi Keskustan tavoitteena on tehdä lisäpanostus, joka normaalin talouskasvun oloissa merkitsisi tutkimus- ja kehittämisvarojen nousua tulevan vaalikauden aikana yli 4 %:n BKT:sta.

Kertaluontoinen lisärahoitustarve:

- vuosittain 35 miljoonaa euroa

Erityistä huomiota on kiinnitettävä palvelualojen ja luovan talouden alojen T&K-rahoitukseen. Valtion T&K-panostuksen tuntuva lisääminen edellyttää sitä, että elinkeinoelämä sitoutuu vastaavaan voimavarojen lisäämiseen. Tiede- ja teknologianeuvoston periaatepäätös on hyvä pohja yhteistoimintamalliksi.

Suomen on siis kyettävä varmistamaan sekä huippuosaaajien että riittävän julkisen T&K-panostuksen saaminen maailman suurimpiin kuuluvien huippuyritystemme tarpeisiin. Aivan erityisesti on huolehdittava siitä, että menestysklustereille komponentteja ja palveluja tuottavan pk-sektorin innovaatorahoitus turvataan. Huippuosaaamisen keskittymien (5-6 kappaletta) rakentamisessa on tehtävä valintoja ja haettava Suomen todelliset vahvuudet ja panostettava niihin. Sektoritutkimusta on kehitettävä soveltuvien osin professori Yrjö Neuvon työryhmän ehdotusten mukaisesti.

Kansallisten osaamisklustereiden (13) tehtävänä on tutkimuksen ja elinkeinoelämän yhteistyön parantaminen. Tällä huolehditaan siitä, että koko maan, eri maakuntien vahvuudet ja voimavarat saadaan käyttöön. Klustereiden riittävä rahoitus on taattava. Tällä innovaatioinstrumentilla on vahva aluekehityksellinen luonne.

Tässä sanottujen uusien toimintamallien rahoitus tapahtuu edellä mainittujen T&K-toiminnanpanostusten avulla lisärahoitustarpeen.

Varhaisimman vaiheen riskirahoitukseen panostettava

Suomen osaamispotentiaali ja tutkimustyö tuottaa hyvin uusia innovaatioita ja keksintöjä sekä patentoitavaksi yltävää, taloudellisesti arvokasta henkistä pääomaa. Se ei kuitenkaan muutu riittävissä määrin uusiksi tuotteiksi, yrityksiksi ja työpaikoiksi.

Gordon Murrayn, Markku Maulan ja Mikko Jääskeläisen selvityksen (KTM 3/2007, 16.2.2007) mukaan varhaisimman vaiheen riskirahasta on Suomessa selvä pula. Tämän vuoksi suomalainen innovaatio myydään usein jo varhaisessa vaiheessa ulkomaille, eikä se luo Suomeen uutta työtä. Riskirahoituksen saatavuus on monissa kilpailijamaissamme moninkertainen Suomeen verrattuna. Yksityistä riskipääoma ei ole saatavissa riittävästi suurimman riskin alueella.

Finnveran tytäryhtiö Avera Oy vastaa varhaisimmasta riskirahoituskentästä lähes kokonaan julkisin varoin. Suomen Teollisuussijoitus Oy julkisesti pääomitettuna toimijana huolehtii ns. venture capital - rahoituksesta yhdessä yksityisen pääoman kanssa.

Suoraan valtion varoista viimeksi mainittuja on pääomitettu koko vaalikauden aikana vain noin 15 miljoonalla eurolla. Nyt tarvitaan uusi loikka. Suomen tulee parantaa innovaatioketjun toimivuutta. Erityisesti nopean kasvun ja kansainvälistymisen ongelmiin on haettava ratkaisu. Tämä edellyttää varhaisimman vaiheen pääomahuollon ja riittävän ns. venture capital - rahoituksen saatavuuden turvaamista.

Kertaluonteinen lisärahoitustarve:

- Koko vaalikaudelle 80 miljoonaa euroa

Ulkomaisten yritysten ja sijoitusten saaminen Suomeen

Suomi on vertailuselvitysten mukaan maailman kilpailukykyisin maa. On paradoksaalista, että kansainvälisesti vertaillen Suomeen suuntautuu vähän ulkomaisia sijoituksia. Oma panostuksemme ulkomaisten yritysten ja sijoitusten houkutteluun on noin kymmenesosa vertailumaiden panostuksista. Toiminta perustuu monien eri toimijoiden irrallisiin yksiköihin.

Ulkomaisia yrityssijoituksia Suomeen on saatava oleellisesti aikaisempaa tehokkaammin. Painopiste on korkean osaamiseen yrityksissä sekä tutkimus- ja tuotekehitystoiminnassa.

Invest in Finlandin ja Finpron on uudistettava toimintonsa yhdessä muiden valtion toimijoiden kanssa sekä alueellisten ja kaupunkiseutujen projektien kanssa. Ulkomaan yksiköiden toiminta on myös uudistettava. On pyrittävä merkittävään panosten lisäämiseen yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Rahoitustarve:

- Valtion panostus 6 miljoonaa euroa vuodessa, mikäli kunnat ja muut toimijat sitoutuvat yhtä suureen panostukseen

Finnveran luottojen ja takuiden kasvattaminen

Finnveran luottojen ja takuiden määrä on vuositasolla noin 800 miljoonaa euroa. Nopean kasvun ja kansainvälistymisen yrityksissä olisi niille lisäkysyntää. Entistä useammin myös palvelusektorilla Finnveran luotoille on mahdollisuuksia suurempi kysyntä.

Finnveran luottojen ja takausvastuiden vuosivolyymi on nostettava vaalikauden kuluessa yli 1 miljardin euron. Tämä edellyttää vaalikauden ajan 10 miljoonan euron rahoituslisäystä Finnveran luotto- ja takaustappioiden ja lainojen alikorkoisuuden rahoittamiseen.

Kertaluonteinen lisärahoitustarve:

- 10 miljoonaa euroa vuodessa vaalikauden ajan, yhteensä 40 miljoonaa euroa.

Aloittavien yritysten ja mikroyritysten tukeminen

Uusien pienyritysten perustamista helpottava starttirahajärjestelmä on osoittautunut käyttökelpoiseksi. Sen jatko on turvattava ja sitä on kehitettävä edelleen.

Kynnys palkata ensimmäinen vieras työntekijä on monelle pienellä yritykselle korkea, sillä palkkauskustannukset edellyttävät liikevaihdon tuntuva kasvattamista. Sosiaaliturvamaksukokeiluun osallistuvissa Itä- ja Pohjois-Suomen seutukunnissa otetaan tänä vuonna käyttöön palkkauskustannusten alennustuki. Tuki on ensimmäisenä vuotena 20 % ja toisena vuonna 10 % ensimmäisen vieraan työntekijän palkkaavalle yritykselle. Tätä kokeilua pitäisi rohkeasti laajentaa.

Rahoitustarve:

- vaalikauden lopun taso 10 miljoonaa euroa enemmän nykyiseen nähden

Yrityspalvelujärjestelmä uudistettava

Valtioneuvosto päätti keväällä 2006 yrityspalvelujärjestelmän uudistamisesta.

Palvelujärjestelmää ollaan räätälöimässä entistä paremmin erilaisten asiakkuuksien tarpeisiin. Aloittavien yritysten, innovatiivisten ja kasvuhakuisten yritysten tarpeet tunnistetaan entistä paremmin. Uutta teknologiaa hyödynnetään monessa vaiheessa.

Uudistuksen hyvä toteutus vaatii kertaluonteista lisärahoitusta.

Kertaluonteinen lisärahoituksen tarve:

- Koko vaalikauden aikana noin 5 miljoonaa euroa

Kilpailukykyä tukevat liikenneinvestoinnit

Suomen kilpailukyvyn kannalta toimiva logistiikka ja infrastruktuuri ovat tärkeitä asioita. Sijaitsemme syrjässä päämarkkinoilta länsi- ja keskieurooppalaisiin kilpailijoihin nähden. Suomessa tuotantolaitokset ovat myös hajallaan ympäri maata, joten tie- ja ratarunkoverkkomme sekä satamien toimivuus on tärkeää vientikuljetuksille.

Liikenneinfrastruktuurin pullonkaulojen poistaminen on keskeinen osa uutta työtä luovaa politiikkaa. Tarvitaan panostuksia sekä avainasemassa oleviin pääväyliin niin rataverkon kuin maantieliikenteenkin osalta.

Valtionyhtiöiden myyntituloja on tällä vaalikaudella kohdennettu erityisesti liikenneväylien rakentamiseen. Syynä tähän on ollut se, että valtiontalouden menokehyksissä liikenneväylien kehittämiseen varatut määrärahat ovat olleet liian alhaisella tasolla.

Osa Suomen elinkeinopolitiikan uusista mahdollisuuksista liittyy luonnonvarojen hyödyntämiseen. Uuden etsintäteknologian ansiosta Suomessa on löydetty runsaasti uusia malmi- ja mineraaliesiintymiä. Niiden hyödyntämisen edellyttää julkisen panostuksen lisäämistä esimerkiksi infrastruktuurin.

Panostukset on ajoitettava niin, että ne tukevat rakennusalan tasaista työllisyyttä. Tämän vuoksi merkittävät lisäykset on syytä toteuttaa 2009 alkaen. Pääsääntöisesti liikenneväyläinvestoinnit pitää rahoittaa menokehysten kautta ja toteuttaa osana pitkäjänteistä liikenneinvestointiohjelmaa. Tässä ohjelmassa mainitut eräät liikenteen pullonkaulat ovat esillä niiden elinkeinopoliittisen erityisluonteessa vuoksi.

Kertaluonteinen lisärahoitustarve:

- vaalikauden aikana yhteensä 170 miljoonaa euroa